

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

2022-05-10 16:03 CEST

Åtgärder för att stärka civilt försvar

MSB har rapporterat in förslag på åtgärder för att stärka det civila försvaret under åren 2023-2025 till regeringen. Den uppskattade kostnaden för 2023 är upp till 6,2 miljarder kronor, om alla förslag genomförs.

– För att åstadkomma ett robust modernt civilt försvar krävs att all verksamhet, både offentlig och privat, börjar beakta beredskapshänsyn i sin verksamhet. Därför föreslår vi ett brett åtgärdspaket som spänner över samtliga sektorer, betonar generaldirektör Charlotte Petri Gornitzka.

Regeringen har fått konkreta, prioriterade och prissatta förslag av MSB om åtgärder för att stärka det civila försvaret. Några exempel på förslag är investeringar i reservkraft och robust drivmedelsförsörjning, sensorer för att upptäcka digitala intrångsförsök i kritisk infrastruktur, säkra datahallar med redundans (om en slås ut finns minst en extra), utbyggnad av kommunala trygghetspunkter där allmänheten kan söka skydd, livsmedelsförsörjning inklusive vatten, med mera.

Totalt har ett 70-tal myndigheter bidragit med över 700 förslag till åtgärder. MSB har gjort en bedömning som även utgår från tidigare systemanalyser av identifierade behov för att stärka civilt försvar.

Realistisk utvecklingstakt

Kraven på ett stärkt civilt försvar ökar i takt med att det militära försvaret växer, åtgärdsförslagen ska därför matcha utvecklingen av Sveriges militära försvar. Samtidigt måste utvecklingen av civilt försvar ske i en takt som är realistisk. (Civilt försvar omfattar hela samhället och är den civila verksamhet som myndigheter, kommuner och regioner, enskilda, företag och det civila samhället vidtar för att förbereda Sverige för krig.)

Åtgärdsförslagen spänner över alla samhällsviktiga sektorer. Förslagen speglar också utvecklingsbehov som MSB tidigare har identifierat i rapporter och analyser till regeringen. Slutligen är det viktigt att nå balans mellan satsningar på olika geografiska nivåer. Därför föreslår MSB en kraftfull satsning på Sveriges kommuner och regioner.

Kommuners beredskap

De största satsningarna som MSB föreslår är inom kommuners och regioners beredskap, investeringar i säkerhetsskydd samt en grundläggande robusthet i organisation, infrastruktur och anläggningar. Bland annat har länsstyrelserna föreslagit statliga investeringsprogram för att stärka kommunal transportinfrastruktur, dricksvatten, avlopp och energiförsörjning vid höjd beredskap och krig.

Näringslivets roll är avgörande inom totalförsvaret. Varor och tjänster som behövs för att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter såsom el, tele och livsmedel behöver säkerställas inför krig och krigsfara, därför är stärkt försörjningsberedskap en central åtgärd. Skyddsrum, räddningstjänst samt satsningar på frivilligorganisationers arbete inom befolkningskyddet är andra exempel på åtgärdsområden.

Aktiverad civilplikt

MSB har även lämnat förslag om vissa regelförändringar. Det handlar bland annat om att aktivera civilplikten i alla dess delar, att ge uppdrag om en analys av de så kallade förfarandelagarna, samt att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att planera och förbereda inför en eventuell ransonering.

Några övergripande siffror ur förslaget:

- **Förstärkningar av kommuner och regioner:** Totalt 1,5 miljard för 2023: 939 mnkr föreslås för att förstärka kommunernas arbete med civilt försvar, och 666 mnkr för att förstärka regionerna. Det handlar om att stärka grundläggande förutsättningar för att arbeta med beredskapsförberedelser, det vill säga nödvändiga investeringar inom en rad områden. Exempel: befolkningskydd, räddningstjänst, vatten och avlopp, energiförsörjning och kommunal transportinfrastruktur, men också för förskola/skola, omsorger och sjuk- och hälsovård.
- **Informationssäkerhet och säkerhetsskydd:** 367 mnkr 2023, där den större delen handlar om informations- och cybersäkerhet i de olika samhällsviktig verksamhet, exempelvis sensorer för att snabbt identifiera it-attacker mot kritisk infrastruktur. För säkerhetsskydd föreslås investeringar motsvarande 916 mnkr budgetåret 2023. Det handlar då om skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott och omfattar informationssäkerhet, fysisk säkerhet, personalsäkerhet m.m.
- **Energiförsörjning.** För budgetåret 2023 föreslås 292 mnkr, en summa som behöver öka kraftigt de kommande åren. Investeringar behövs för att stärka nationell infrastruktur för drivmedelsförsörjning samt elproduktionsanläggningar, samt robust energiförsörjning i kommunala verksamheter; fjärrvärme, fjärrkyla och biogasförsörjning, elförsörjning inklusive drivmedel.
- **Robusta elektroniska kommunikationer och post: Förslag på investeringar om 843 mnkr 2023** för bland annat investeringar i reservkraft, stärkt fysiskt skydd av viktiga anläggningar, lager av reservdelar samt investeringar i sambandsutrustning för såväl offentliga och privata aktörers behov. Vidare föreslås åtgärder för stärkt säkerhetsskydd inom viktiga verksamheter i sektorn.
- **Försörjningsberedskap:** För åtgärder inom försörjningsberedskap föreslås drygt 100 mnkr under ett uppbyggnadsår 2023 och därefter ökar investeringsbehoven kraftigt. Värt att notera är att

regeringens utredare på området förväntas komma med förslag 2023, och att arbete med försörjningsberedskap bedrivs parallellt med utredningens arbete.

Bakgrund

Regeringen har gett MSB i uppdrag att lämna förslag på åtgärder som kan vidtas för att stärka det civila försvaret i budgetpropositionen för 2023. Redovisningen kan innehålla både redan planerade åtgärder som kan tidigareläggas och förslag på vilka eventuella ytterligare åtgärder som kan vidtas för att stärka det civila försvaret. Åtgärderna ska redovisas i prioritetsordning och redovisningen ska innehålla bedömningar av kostnader samt tidsåtgång för genomförandet av respektive åtgärd. [Förslaget redovisas den 10 maj.](#)

Regeringen har också gett MSB i uppdrag att ta fram ett underlag rörande det civila försvaret på längre sikt det vill säga för 2024 och framåt. Det uppdraget redovisas den 1 november. [Läs mer om MSB:s regeringsuppdrag här.](#)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. Vi bidrar till att samhället förebygger händelser och att vi är beredda när de inträffar. När en allvarlig olycka eller kris inträffar ger vi stöd. Vi ska också se till att samhället lär sig av det inträffade.

Kontaktpersoner

MSB:s presstjänst

Presskontakt
press@msb.se
010-240 44 44